

de temperaturo, trafiko, kc. (Kp SKEMO, DIAGRAMO). ~a Z. Koncernanta la reprezentadon de objektoj per desegnaj linioj : la ~aj artoj (skribo, desegno, gravuro).

grafismo. Skriblitera konsisto de la vortoj kompare kun la sonprononco. Vd FONETISMO.

Grafito. Grizenigra, mola speco de karbono, uzata precipe por fabriki kraĵojn.

grafologo Z = grafologiisto.

Grafologio. Arto ekkoni la karakteron de iu per ekzameno de lia skribo.

grajlo. (Me) Speco de hajlo en formo de tre malgrandaj grajnoj.

* **Graĵno.** 1 Malgranda semo, precipe de greno : ~o de trikito, *aveno, rizo, pizo, pipro*; ~o (kerneto) *de pomo, piro*; ~aĵo el freŝaj ~oj Z. Kp SEMO. 2 Malgranda globa aĵo, komparebla al ~o : ~o de hajlo, pulvo; sur la fundo de la rivero troviĝas ~oj da oro Z; ~eto da vitro penetris en lian okulon Z; ~etoj de sablo Z; ~oj de kolono. Kp ERO. 3 (f) lometo da : estas tamen en la aĵero ~o da vero; li ne havas en la kapo eĉ unu ~on da saĝo Z. Kp GUTO, OMBRO. ~igl. Fari ~ojn el la maso. ~igl. Kreski aperigante sem~ojn. Dis~igl. Deŝiri la ~ojn : dis~igi spikon, vinberaron. ~ingo. Speco de kaliketo fikse tenanta parte enigitan ~on; kupulo : la glano estas entenata en ~ingo. ~oledo. Malglata ledo, kvazaŭ kovrita per ~oj; ŝagrino.

grajpo †. Kurba stango alligita al kilo. **Antaŭa** ~o. ~o kiu kunligas la kilon al la antaŭkilo. **Malantaŭa** ~o. ~o kiu kunligas la kilon al la malantaŭa kilo.

grakl Z (ntr). 1 Bleki kiel korvo. 2 Estigi raŭkan bruon en la gorgo, eligante mukon.

Gramo. Pezunuo en la metra sistemo (= 1 ke. da distilita akvo).

* **Gramatiko.** 1 Scienco pri la lingvaj reguloj : ĝenerala ~o (scienco pri la reguloj komunaj al ĉiuj lingvoj); kompara ~o (scienco pri la samecoj k malsamecoj de pluraj lingvoj, devenintaj el unu sama, kiujn oni komparas k klarigas unu per alia); historia ~o (studanta la historion de la formiĝo de la lingvoj); priskriba

~o (priskribanta nur la nunan staton de la reguloj). 2 Libro klariganta tiujn regulojn : aĉeti latinan, esperantan ~on. ~isto. Spertulo en ~a scienco.

gramenacoj ☼. Fam. de unukotiledonaj herbecaj plantoj : *aveno, hordeo, maizo, sekalo, tritiko*.

gramofono ☼. Fonograf-aparato reproduktanta la sonojn per diskoj.

* **Granato.** Frukto de ~arbo, kun multaj internaj rozkoloraj ĉeloj k abunda dolĉa suko. ~arbo, ~ujo. Arbusto el fam. mirtacoj (*granatum punica*).

* **Granda.** 1 Superanta la ordinaraĵajn dimensiojn : ~a (vasta) *tablo, vazo, ĉambro, kampo, maro*; ~a (alta) *monto, turo, homo, besto*; ~a (longa) *rivero, bastono, daŭro*; *ĵiŝo pli ~a mal~an englutas Z*; ~a *telero, malplena kulero Z*; ~a *kapitalo*. Kp AMPLEKSA, KOLOSA, GIGANTA, ELEFANTA, MAMUTA. 2 Superanta la ordinaran gradon, intensa, altkvalita : ~a *vento, kunveno, kvanto da akvo*; ~a *poeto, verko, talento*; *Ludoviko, Frederiko la ~a*; ~a *doloro, kuraĝo, gloro, ĝojo, kolerio, feliĉo, fiereco, honto, miro, profilo, riĉeco, valoro, venko, malvenko*; ~aj *malbonoj, ~aj rimedoj Z*; ~a *ofico, ~aj zorgoj Z*. Kp FORTA, POTENCA, TROA, PROFUNDA, EMINENTA, GRANDIOZA, GRAVA, NOBLA. ~igl. Kreski. ~ulo, ~sinjoro. Altranga nobelo. ~egulo. Giganto. ~aĝa Z. Jam tre maljuna. ~anima. Posedanta noblajn moralajn ecojn super la ordinara grado. **Mal~a.** 1 Ne atinganta la ordinaraĵajn dimensiojn : *mal~a arbo, skatolo* (Kp ETA, MIKROSKOPA, LILIPUTA, MINIATURA). 2 Malaltgrada, malaltkvalita : *mal~a animo, bruo* (Kp BAGATELA). **Mal~egulo.** Tre malaltkreska homo (Kp PIGMEO, ETULO, NANO). **Po~e, pomal~e** (aĉeti, vendi). Laŭ granda aŭ malgranda kvanto.

Grandioza. Frapante, impone granda : ~a *vidaĵo, monumento, ceremonio, manifestacio, rezultato, servo, elpensajo, stilo*; ~a *iluminado*; ~a *diverseco de niaj ideoj Z*; *eldoni ~an pazigrafian provon Z*. Kp MAJESTA, POMPA. **Mal~a.** Troŝpare, nenoble malgranda : *mal~a festo*; *mal~aj antaŭjuĝoj*.

* **Granito.** Tre malmola erupcia rokaĵo konsistanta el miksaĵo da glimo, kvarco k feldspato. ~a. 1 El ~o : ~aj *pavimeroj,*